

Instrumenten in de overgang van secundair naar hoger onderwijs

Inbedding in de onderwijsloopbaanbegeleiding

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Rapport opgemaakt door het Overlegplatform studiekeuze van secundair naar hoger onderwijs, onder co-voorzitterschap van Ann De Schepper en Peter Op 't Eynde

Vorbereiding: Overlegplatform studiekeuze van secundair naar hoger onderwijs op 15 maart 2022 en 24 mei 2022

Dossierbeheerder: Tine Degrande

Inhoud

1	Vooraf	2
2	Algemene legende.....	2
3	Uitgewerkte voorbeeldtrajecten	3
3.1	Voor leerlingen van het voorlaatste jaar secundair onderwijs	3
3.2	Voor leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs.....	5
3.3	Na het laatste jaar secundair onderwijs en bij de start van het hoger onderwijs.....	7

Vooraf

Dit rapport werd voorbereid tijdens de vergaderingen van het Overlegplatform studiekeuze van secundair naar hoger onderwijs in werkjaar'21-'22.

In dit document wordt de *inbedding van verschillende instrumenten in de overgang van secundair naar hoger onderwijs in de onderwijsloopbaanbegeleiding* onder de loep genomen, via de uitwerking van verschillende voorbeeldtrajecten. Het was **niet** de bedoeling om alle mogelijke individuele trajecten uit te werken. Dit overzicht van enkele mogelijke voorbeeldtrajecten kan net het aanzet zijn voor scholen om meer individuele trajecten uit te werken, die aansluiten bij de schooleigen context.

Hierbij wordt vertrokken van de [reeds ontwikkelde documenten](#) en [voorbeeldtrajecten voor Columbus](#). Er wordt een opsplitsing gemaakt tussen: Het voorlaatste jaar secundair onderwijs (O) het laatste jaar secundair onderwijs (O), en na het laatste jaar secundair onderwijs en bij de start van het hoger onderwijs (O).

Voor elk van de drie periodes worden er telkens twee voorbeelden gegeven.

- De voorbeelden voor de laatste twee jaren van het secundair onderwijs vertrekken van een ander moment om met (bepaalde onderdelen van) Columbus te starten. De overige taken/acties, ook deze die gekoppeld zijn aan de andere instrumenten in de overgang van secundair naar hoger onderwijs, werden hier dan bij gevoegd.
- Het ene voorbeeld bij de periode na het secundair onderwijs en bij de start van het hoger onderwijs gaat uit van het idee van een voorbereidend of naamloos jaar, terwijl het tweede voorbeeld een rechtstreekse instap in het hoger onderwijs illustreert.

Dit rapport is in eerste instantie bedoeld *voor professionals die instaan voor de onderwijsloopbaanbegeleiding* (leerkrachten, onderwijsloopbaanbegeleiders, directeurs, CLB-medewerkers, studiebegeleiders in het hoger onderwijs, etc.). Het is de bedoeling dat dit rapport, samen met de systematische [analyse](#) van de positionering van de instrumenten die ook door het Overlegplatform werd uitgevoerd, een houvast en inspiratie biedt in hun onderwijsloopbaanbegeleidingsbeleid- en praktijk.

Algemene legende

De verschillende acties/taken worden gesitueerd ten opzichte van de studiekeuzetaken. De bijhorende legende ziet er zo uit:

Keuzebekwaamheid
Sensibiliseren/oriëntering op de keuze,
kristalliseren en beslissen / keuzenabijheid en
binding

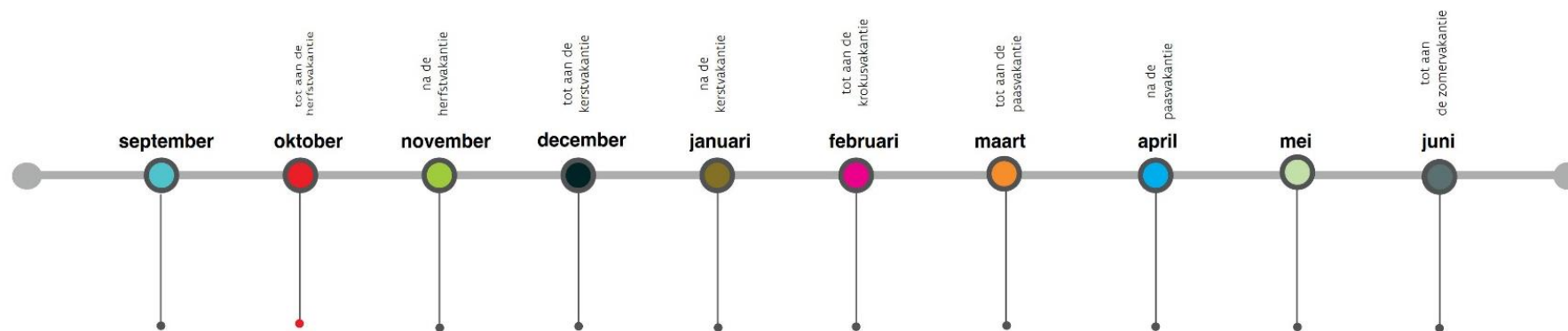
Horizonverruiming
Exploratie van de omgeving/exploratie in de
breedte en in de diepte

Zelfconceptverheldering
Exploratie van het ik/
Exploratie van het Zelf

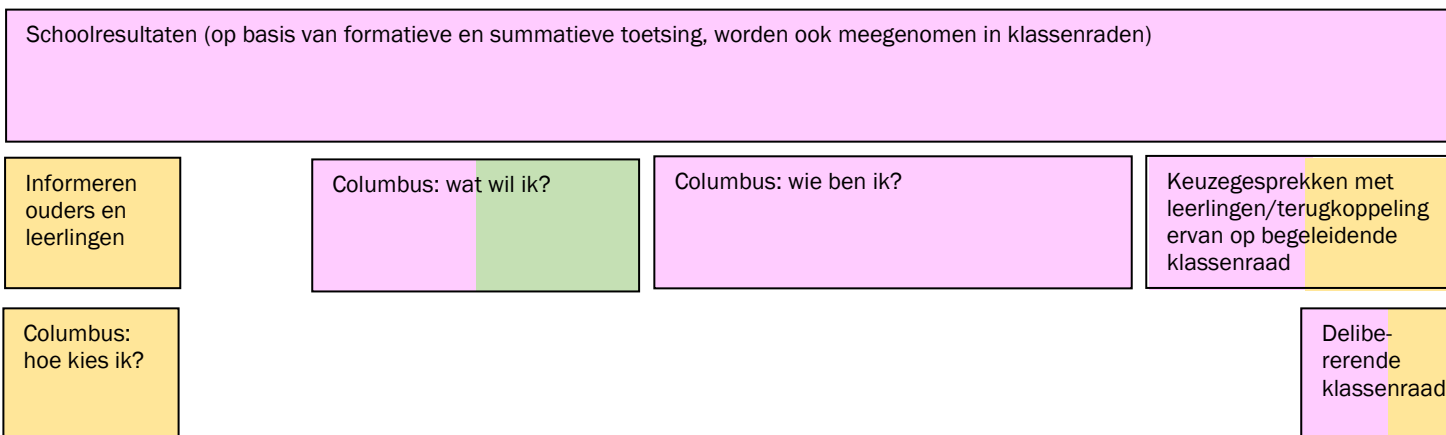

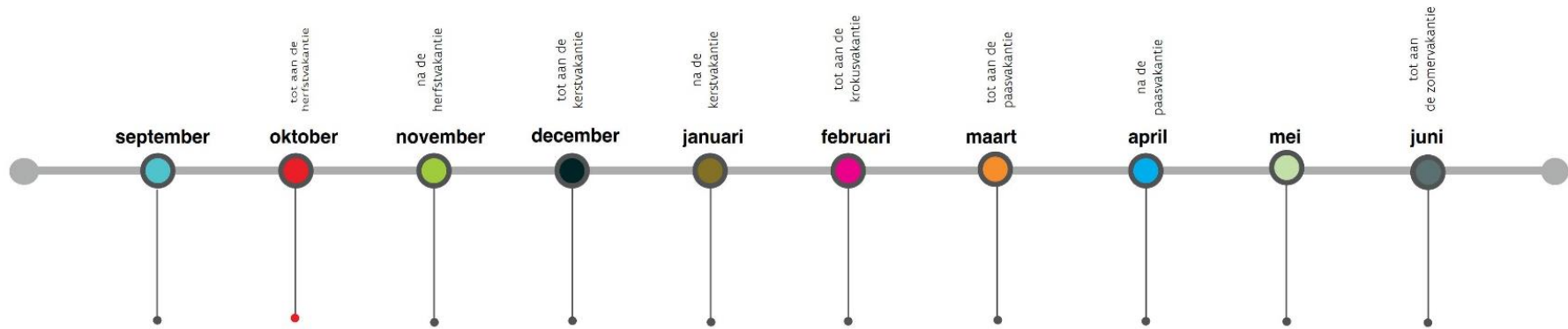
Uitgewerkte voorbeeldtrajecten

Voor leerlingen van het voorlaatste jaar secundair onderwijs

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Schoolresultaten (op basis van formatieve en summatieve toetsing, worden ook meegenomen in klassenraden)

Informeren ouders en leerlingen

Columbus: hoe kies ik?

Columbus: wat wil ik?

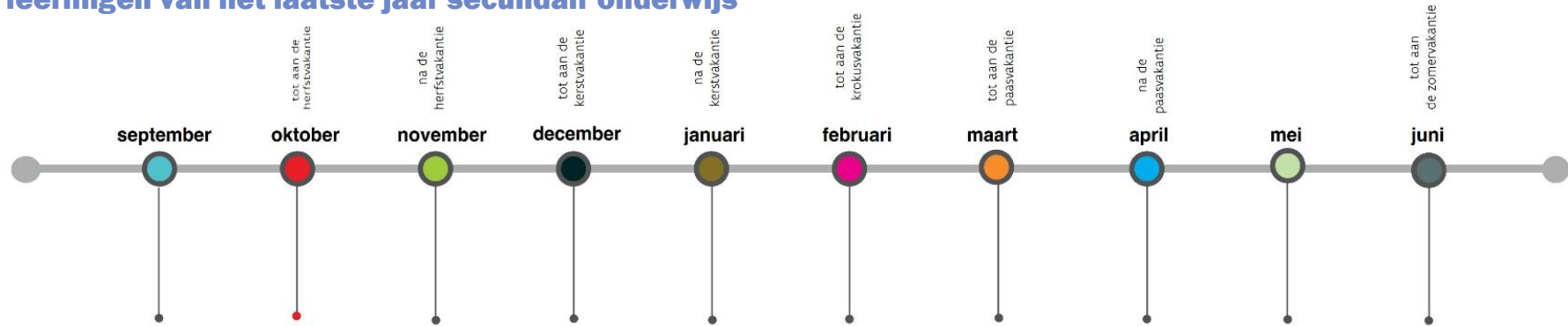
Columbus: wie ben ik?

Keuzegesprekken met leerlingen/terugkoppeling ervan op begeleidende klassenraad

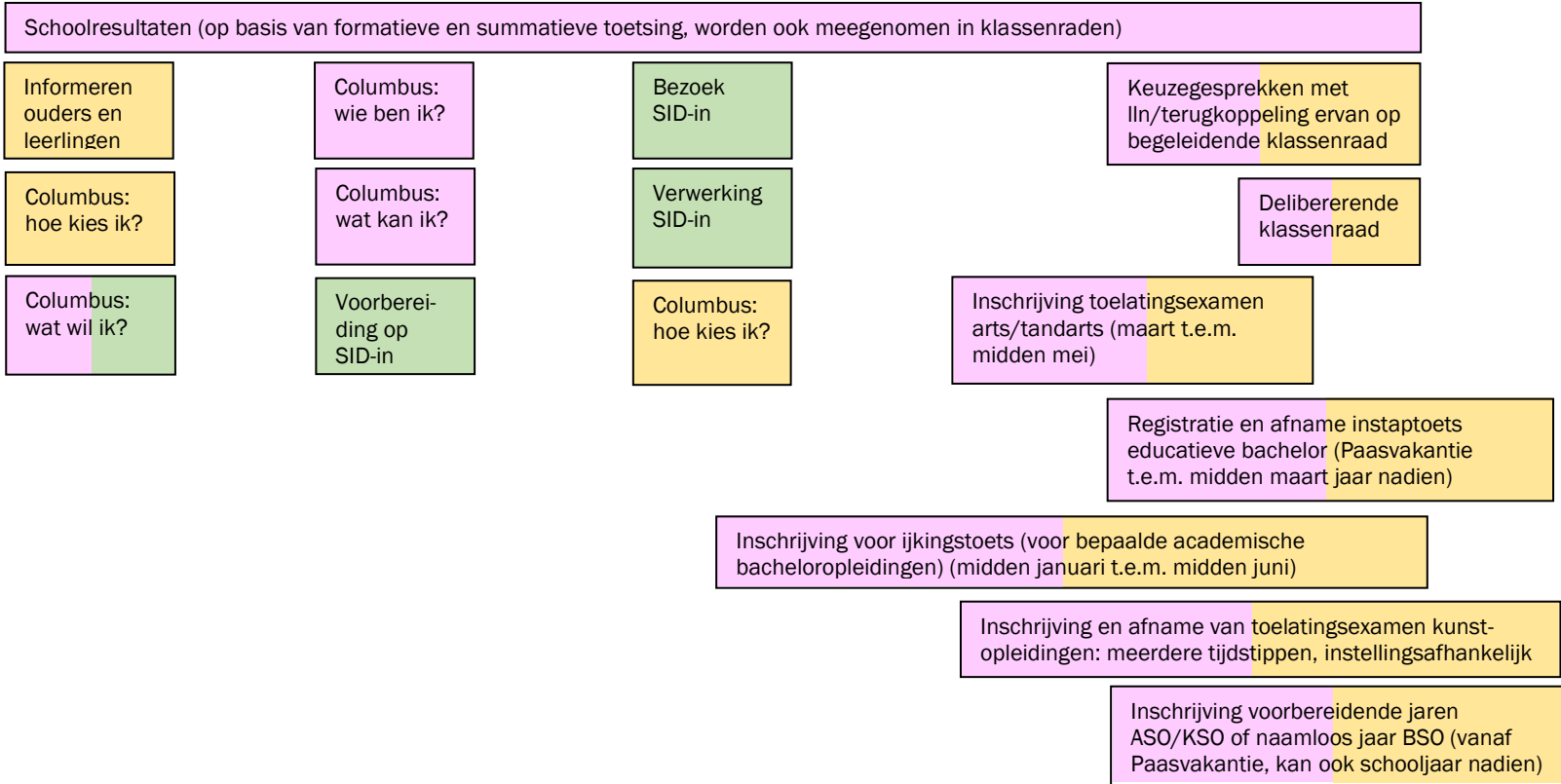
Delibererende klassenraad

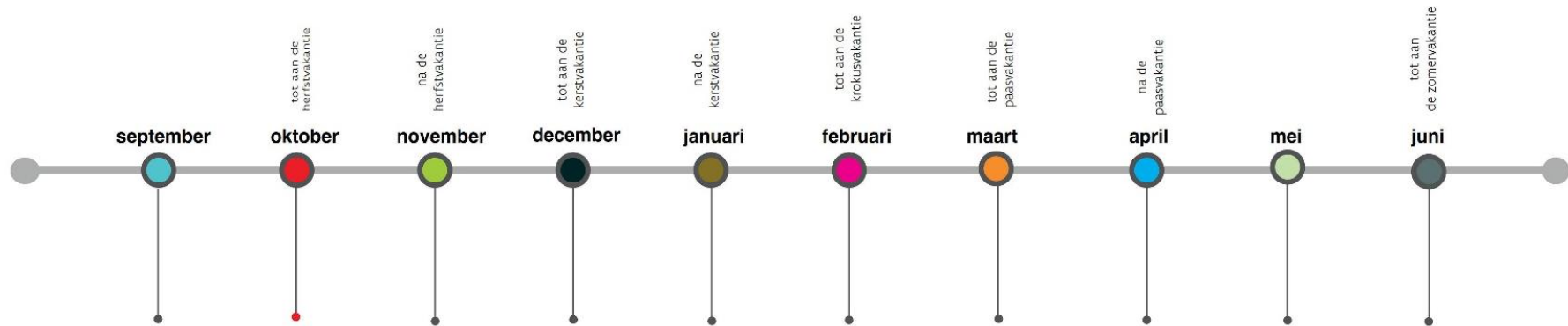

Voor leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs

Voorbeeld 1

Voorbeeld 2

Schoolresultaten (op basis van formatieve en summatieve toetsing, worden ook meegenomen in klassenraden)

Informerend ouders en leerlingen

Columbus: hoe kies ik?

Columbus: wie ben ik?

Columbus: wat kan ik?

Columbus: wat wil ik?

Vorbereiding op SID-in

Bezoek SID-in

Verwerking SID-in

Columbus: hoe kies ik?

Begeleidende klassenraad + keuzegesprek met IIn

Delibererende klassenraad

Registratie en afname instaptoets educatieve bachelor (Paasvakantie t.e.m. midden maart jaar nadien)

Inschrijving toelatingsexamen arts/tandarts (maart t.e.m. midden mei)

Ouder-contact

Inschrijving voor ijkingsstoets (voor bepaalde academische bacheloropleidingen) (midden januari t.e.m. midden juni)

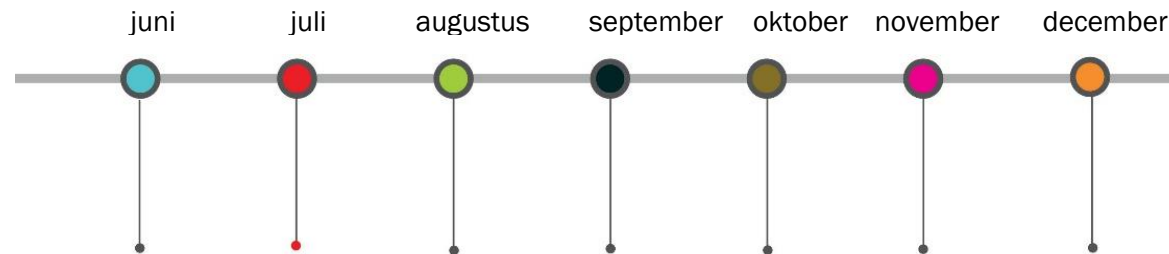
Inschrijving en afname van toelatingsexamen kunstopleidingen: meerdere tijdstippen, instellingsafhankelijk

Inschrijving voorbereidende jaren ASO/KSO of naamloos jaar BSO (vanaf Paasvakantie, kan ook schooljaar nadien)

Na het laatste jaar secundair onderwijs en bij de start van het hoger onderwijs

Voorbeeld 1: voorbereidende jaren of naamloos leerjaar

Inschrijving voorbereidende jaren ASO/KSO of naamloos jaar BSO
(vanaf Paasvakantie, kan ook schooljaar nadien)

Volgen van voorbereidende jaren ASO/KSO of
naamloos leerjaar BSO (hele schooljaar)

Voorbeeld 2: rechtstreekse instap in het hoger onderwijs

